HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

1 octombrie 2009 *

În cauza C-505/07,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Tribunal Supremo (Spania), prin decizia din 22 octombrie 2007, primită de Curte la 19 noiembrie 2007, în procedura inițiată de

Compañía Española de Comercialización de Aceite SA,

cu participarea:

Asociación Española de la Industria y Comercio Exportador de Aceite de Oliva (Asoliva),

Asociación Nacional de Industriales Envasadores y Refinadores de Aceites Comestibles (Anierac),

Administración del Estado,

* Limba de procedură: spaniola.

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul C. W. A. Timmermans, președinte de cameră, domnii J.-C. Bonichot, K. Schiemann, J. Makarczyk (raportor) și doamna C. Toader, judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,
grefier: doamna K. Sztranc-Sławiczek, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 17 decembrie 2008,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Compañía Española de Comercialización de Aceite SA, de R. Illescas Ortiz, abogado;

— pentru Asociación Española de la Industria y Comercio Exportador de Aceite de Oliva (Asoliva), de doamna M. Albarracín Pascual, procuradora, și de M. C. Ortega Martínez, abogada;

— pentru Asociación Nacional de Industriales Envasadores y Refinadores de Aceites Comestibles (Anierac), de domnul F. Bermúdez de Castro Rosillo, procurador, și de A. Ruiz-Giménez Aguilar, abogado;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de domnii F. Jimeno Fernández și F. Castillo de la Torre, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 12 februarie 2009,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 12a din Regulamentul nr. 136/66/CEE al Consiliului din 12 septembrie 1966 privind organizarea comună a piețelor în sectorul uleiurilor și grăsimilor (JO L 172, p. 3025), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1638/98 al Consiliului din 20 iulie 1998 (JO L 210, p. 32, denumit în continuare „Regulamentul nr. 136/66”), și a articolului 2 din Regulamentul nr. 26 al Consiliului din 4 aprilie 1962 de aplicare a anumitor reguli de concurență în domeniul producției și comercializării de produse agricole (JO 30, p. 993, Ediție specială, 03/vol. 1, p. 3).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei acțiuni introduse de Compañía Española de Commercialización de Aceite SA (denumită în continuare „Cecasa”) împotriva deciziei Tribunal de Defensa de la Competencia din 5 martie 2002, prin care reclamantei din acțiunea principală i s-a refuzat eliberarea unei autorizații individuale în vederea înființării unei întreprinderi comune de comercializare a uleiului de măsline.

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

Reglementarea privind aplicabilitatea regulilor de concurență în sectorul agricol

3 Potrivit primului considerent al Regulamentului nr. 26:

„[…] în conformitate cu articolul [36] din tratat, aplicarea regulilor de concurență prevăzute în tratat în domeniul producției și comercializării de produse agricole reprezintă unul dintre elementele politicii agricole comune […]”.

4 Articolul 1 din Regulamentul nr. 26 prevede:

„De la intrarea în vigoare a prezentului regulament, articolele [81]-[86] din tratat, precum și dispozițiile necesare punerii lor în aplicare se aplică tuturor acordurilor, deciziilor și practicilor prevăzute la articolul [81] alineatul (1) și la articolul [82] din tratat privind producția sau comerțul de produse menționate în anexa [I] la tratat, sub rezerva dispozițiilor articolului 2.”

5 Printre produsele agricole enumerate în anexa I la Tratatul CE se înscrie uleiul de măsline.

6 În conformitate cu articolul 2 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 26:

„(1) Articolul [81] alineatul (1) din tratat nu se aplică acordurilor, deciziilor și practicilor prevăzute la articolul anterior care sunt parte integrantă a unei organizări naționale a pieței sau care sunt necesare pentru realizarea obiectivelor prevăzute la articolul [33] din tratat. De asemenea, prezentul articol nu se aplică acordurilor, deciziilor și practicilor privind agricultorii, asociațiile de agricultori sau asociațiile de astfel de asociații dintr-un singur stat membru, dacă, fără să presupună obligația de a practica un preț stabilit, acestea se referă la producția sau vânzarea de produse agricole sau la utilizarea de instalații comune de depozitare, de prelucrare sau de transformare a produselor agricole, cu condiția ca, prin aceste activități, Comisia să nu constate excluderea concurenței sau periclitarea obiectivelor prevăzute la articolul [33] din tratat.

(2) După consultarea statelor membre și ținând cont de opinia întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi interesate, precum și a oricărei alte persoane fizice sau juridice considerate necesare, Comisia, sub rezerva controlului Curții de Justiție, are competența exclusivă de a hotărî, printr-o decizie care se publică, pentru care acorduri, decizii și practici sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (1).”

Reglementarea privind sectorul uleiurilor și grăsimilor

7 Articolul 12a din Regulamentul nr. 136/66 prevede:

„Pentru regularizarea pieței în cazul unei grave perturbări a acesteia în anumite regiuni ale Comunității, se poate decide, în conformitate cu procedura menționată la

articolul 38, autorizarea organismelor care oferă suficiente garanții și care sunt desemnate de statele membre de a încheia contracte de depozitare a uleiului de măsline pe care îl comercializează. Între organismele respective, se acordă prioritate grupurilor de producători și asociațiilor acestora recunoscute în sensul Regulamentului (CE) nr. 952/97 [al Consiliului din 20 mai 1997 privind grupurile de producători și asociațiile acestora (JO L 142, p. 30)].

Măsurile prevăzute la primul paragraf pot fi aplicate între altele atunci când prețul mediu constatat pe piață pe o perioadă reprezentativă este mai mic de 95 % din valoarea prețului de intervenție aplicabil în cursul campaniei 1997/1998.

Valoarea ajutorului acordat în vederea executării contractelor, precum și normele de aplicare a prezentului articol, în special cantitățile, calitățile și durata depozitării uleiurilor respective, se stabilesc în conformitate cu procedura menționată la articolul 38 în așa fel încât să aibă un impact semnificativ asupra pieței. Ajutorul poate fi acordat prin licitație." [traducere neoficială]

8 Articolul 38 alineatul (1) din Regulamentul nr. 136/66 face trimitere la o procedură de comitologie.

9 Din articolul 1 din Regulamentul nr. 952/97 rezultă că acest regulament a instituit în favoarea anumitor regiuni un sistem de încurajare a alcătuirii de grupuri de producători și de asociații ale acestora.

10 Articolul 1 din Regulamentul nr. 952/97 are următorul cuprins:

„În vederea remedierii deficiențelor structurale la nivelul ofertei și al introducerii pe piață a produselor agricole constatate în anumite regiuni, deficiențe caracterizate prin gradul insuficient de organizare a producătorilor, prezentul regulament instituie în favoarea acestor regiuni un sistem de încurajare a alcătuirii de grupuri de producători și de asociații ale acestora.” [traducere neoficială]

11 Regulamentul nr. 952/97 a fost abrogat fără a fi înlocuit, cu începere de la 3 iulie 1999, prin Regulamentul (CE) nr. 1257/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european de orientare și garantare agricolă (FEOGA) și de modificare și abrogare a unor regulamente (JO L 160, p. 80, Ediție specială, 03/vol. 28, p. 134).

12 Din considerentul (44) al Regulamentului nr. 1257/1999 reiese că, având în vedere sprijinul acordat grupurilor de producători și asociațiilor acestora în cadrul structurilor de organizare comună a pieței, ajutorul special pentru grupurile de producători în cadrul dezvoltării rurale nu mai este necesar.

13 Considerentul (11) al Regulamentului nr. 1638/98 este redactat după cum urmează:

„întrucât regimul de achiziții prin intervenție publică reprezintă un stimulent de producție care riscă să destabilizeze piața; întrucât este necesar, prin urmare, să se elimine achizițiile prin intervenție publică și să se elimine sau să se înlocuiască trimiterile la prețul de intervenție.” [traducere neoficială]

14 Considerentul (12) al aceluiași regulament are următorul cuprins:

„[…] pentru îndeplinirea obiectivului constând în regularizarea ofertei de ulei de măsline în cazul unei perturbări grave a pieței, este necesar să existe un regim de ajutor pentru contractele de depozitare privată și să se acorde prioritate în ceea ce privește asemenea contracte grupurilor de producători și asociațiilor acestora recunoscute în sensul [Regulamentului nr. 952/97].” [traducere neoficială]

15 Articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 2768/98 al Comisiei din 21 decembrie 1998 privind regimul de ajutor pentru depozitarea privată a uleiului de măsline (JO L 346, p. 14) indică:

„Organismele competente din statele membre producătoare încheie contracte de depozitare privată a uleiului de măsline virgin vrac în condițiile stabilite de prezentul regulament.” [traducere neoficială]

16 În temeiul articolului 1 alineatul (2) din regulamentul amintit, Comisia poate organiza licitații cu durată limitată pentru a stabili ajutoarele care trebuie acordate în vederea realizării contractelor de depozitare privată a uleiului de măsline.

Reglementarea națională

17 Potrivit articolului 1 din Legea 16/1989 din 17 iulie 1989 privind protecția concurenței (Ley 16/1989 de Defensa de la Compentencia, BOE nr. 70 din 18 iulie 1989, p. 22747, denumită în continuare „LDC”):

„Sunt interzise orice acorduri, decizii, recomandări comune sau practici concertate sau paralele care au ca obiectiv, ca efect sau care pot avea ca efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe întreaga piață națională sau pe o parte a sa, în special cele care:

a) stabilesc direct sau indirect prețuri sau alte condiții comerciale sau de tranzacționare;

b) limitează sau controlează producția, comercializarea, dezvoltarea tehnică sau investițiile;

c) împart piețele sau sursele de aprovizionare.

[…]

2. Acordurile, deciziile sau recomandările interzise în temeiul alineatului 1 al prezentului articol sunt nule de drept și nu sunt vizate de excepțiile prevăzute în prezenta lege.

[…]”

18 Articolul 3 din LDC, intitulat „[c]ondiții de autorizare”, prevede:

„1. Acordurile, deciziile, recomandările și practicile menționate la articolul 1 sau categoriile acestora care contribuie la îmbunătățirea producției sau a comercializării de mărfuri și de servicii ori la promovarea progresului tehnic sau economic pot fi autorizate, cu condiția:

a) să permită consumatorilor și utilizatorilor să profite, în mod corespunzător, de avantajele pe care le oferă;

b) să nu impună întreprinderilor în cauză restricții care nu sunt indispensabile pentru atingerea acestor obiective și

c) să nu ofere întreprinderilor participante posibilitatea de a elimina concurența în ceea ce privește o parte semnificativă a produselor sau a serviciilor în cauză.

2. Totodată, pot fi autorizate, în măsura în care sunt justificate de situația economică generală și de interesul public, acordurile, deciziile, recomandările și practicile menționate la articolul 1 sau categoriile acestora care:

a) au ca obiect protejarea sau promovarea exporturilor, în măsura în care acestea nu conduc la denaturarea concurenței pe piața internă și sunt compatibile cu obligațiile ce decurg din convențiile internaționale ratificate de Spania;

b) au ca efect o creștere suficient de semnificativă a nivelului social și economic al zonelor sau al sectoarelor în declin sau

c) ținând cont de importanța lor scăzută, nu pot aduce atingere concurenței în mod semnificativ."

Acțiunea principală și întrebările preliminare

19 Din dosarul prezentat Curții reiese că Cecasa este o societate pe acțiuni de drept spaniol al cărei capital este deținut în proporție de 68 % de producători de ulei, de o serie de deținători ai unor prese de ulei și de cooperative, în timp ce anumite instituții de credit și alte entități dețin împreună 32 % din capital. Cultivatorii de măsline asociați acestei întreprinderi furnizează între 50 % și 60 % din totalul producției spaniole de ulei de măsline.

20 La 5 aprilie 2001, Cecasa a formulat în fața autorităților naționale competente în materia concurenței o cerere de autorizare individuală în sensul articolului 3 din LDC, în vederea constituirii unei întreprinderi de comercializare a uleiului de măsline, principala finalitate a acesteia fiind evitarea scăderii prețului uleiului sub un anumit

prag, stabilit la aproximativ 95 % din valoarea fostului preț de intervenție, prin achiziționarea de ulei la atingerea acestui nivel al prețului și prin reintroducerea uleiului pe piață când prețurile reîncep să crească.

21 Întrucât a considerat că urmărea încheierea unui acord între concurenți în vederea menținerii prețului uleiului de măsline în cursul campaniilor agricole cu excedent de producție, Tribunal de Defensa de la Competencia a respins, prin decizia din 5 martie 2002, cererea de autorizare individuală formulată de Cecasa.

22 Respectiva decizie a fost menținută în esență prin hotărârea pronunțată de o cameră de contencios administrativ a Audiencia Nacional la 22 iulie 2005, hotărâre împotriva căreia Cecasa a declarat recurs la instanța de trimitere.

23 În aceste condiții, Tribunal Supremo a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 12a din Regulamentul nr. 136/66 […] permite includerea unei societăți pe acțiuni alcătuite în majoritate din producători, din deținători ai unor prese de ulei și din cooperative ale cultivatorilor de măsline, dar și din entități financiare, printre «organismele» autorizate să încheie contracte de depozitare a uleiului de măsline? Se poate considera că o societate având aceste caracteristici este echivalentă cu grupurile de producători și cu asociațiile acestora recunoscute potrivit Regulamentului […] nr. 952/97?

2) În ipoteza în care societatea s-ar putea număra printre «organismele» apte să exercite activități de depozitare, «acceptarea din partea statului» de care trebuie să

dispună acestea potrivit articolului 12a din Regulamentul nr. 136/66 ar putea fi obținută pe calea unei cereri de dispensă («autorizare») individuală adresate autorităților naționale competente în materia concurenței?

3) Articolul 12a din Regulamentul nr. 136/66 impune în mod imperativ Comisiei să autorizeze în fiecare caz depozitarea privată a uleiului de măsline sau, dimpotrivă, este compatibil cu existența unui mecanism agreat între producători pentru achiziționarea și depozitarea respectivului ulei de măsline, cu finanțare privată, care s-ar activa exclusiv în aceiași termeni și în aceleași condiții în care se activează depozitarea privată cu finanțare comunitară, în vederea suplimentării și a eficientizării depozitării cu finanțare comunitară și fără să depășească limitele acesteia?

4) Jurisprudența stabilită de Curte în Hotărârea din 9 septembrie 2003[, Milk Marque și National Farmers' Union (C-137/00, Rec., p. I-7975)], cu privire la aplicarea, de către autoritățile interne, a regulilor naționale din materia concurenței acordurilor între producători care ar putea intra, în principiu, sub incidența articolului 2 din Regulamentul nr. 26 […], se poate extinde la acordurile care, prin caracteristicile lor și prin caracteristicile sectorului avut în vedere, pot afecta piața comunitară a uleiului de măsline în ansamblul său?

5) În cazul în care autoritățile naționale competente în materia concurenței ar fi abilitate să aplice normele naționale acordurilor menționate care pot afecta organizarea comună a pieței uleiurilor și grăsimilor, pot aceste autorități să refuze în mod categoric unei societăți asemenea reclamantei posibilitatea de a utiliza mecanismele de depozitare a uleiului de măsline, inclusiv în situații de «perturbare gravă» în sensul articolului 12a din Regulamentul nr. 136/66?"

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la admisibilitatea cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare

24 În cadrul părții a doua a primei întrebări preliminare, instanța de trimitere face referire la Regulamentul nr. 952/97, care nu mai era în vigoare la momentul adoptării deciziei contestate în acțiunea principală.

25 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, în cazul în care întrebările adresate au ca obiect interpretarea dreptului comunitar, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe (a se vedea Hotărârea din 16 decembrie 2008, Michaniki, C-213/07, Rep., p. I-9999, punctul 33 și jurisprudența citată).

26 Refuzul de a se pronunța asupra unei întrebări preliminare adresate de o instanță națională este posibil numai atunci când este evident că interpretarea dreptului comunitar solicitată nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul acțiunii principale, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util întrebărilor care i-au fost adresate (a se vedea Hotărârea Michaniki, citată anterior, punctul 34 și jurisprudența citată).

27 Or, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 33 din concluzii, Regulamentul nr. 952/97 nu și-a pierdut relevanța ca urmare a abrogării sale.

28 În speță, dat fiind că au fost identificate în mod expres prin articolul 12a din Regulamentul nr. 136/66, grupurile de producători și asociațiile acestora dețin un rol

precis în cadrul dispoziției amintite. Astfel, tocmai respectivelor grupuri și asociații le-a acordat legiuitorul comunitar prioritate la încheierea contractelor de depozitare a uleiului de măsline.

29 În aceste condiții, este necesar să se considere a doua parte a primei întrebări preliminare ca admisibilă.

Cu privire la prima întrebare

30 Prin intermediul primei întrebări adresate, instanța de trimitere urmărește să se stabilească dacă o societate pe acțiuni al cărei capital majoritar este deținut de producători de ulei de măsline, de o serie de deținători ai unor prese de ulei și de cooperative ale cultivatorilor de măsline, restul capitalului fiind deținut de entități financiare, este inclusă în noțiunea „organism" care poate fi autorizat să încheie contracte de depozitare în sensul articolului 12a din Regulamentul nr. 136/66.

31 În această privință, trebuie amintit că, astfel cum reiese din considerentul (11) al Regulamentului nr. 1638/98, ținând cont de riscul de destabilizare a pieței prin intermediul regimului de achiziții prin intervenție, Consiliul a decis, în cadrul reformei pieței uleiului de măsline, ca urmare a adoptării regulamentului amintit, să elimine regimul de achiziții prin intervenție.

32 Din considerentul (12) al Regulamentului nr. 1638/98 rezultă că, pentru îndeplinirea obiectivului constând în regularizarea ofertei de ulei de măsline în cazul unei perturbări grave a pieței, a fost instituit un regim de susținere a contractelor de depozitare privată. Caracteristicile acestui regim sunt descrise la articolul 12a din Regulamentul nr. 136/66.

33 Astfel cum reiese din articolul 12a coroborat cu considerentul (12) al Regulamentului nr. 1638/98, pot fi autorizate să încheie contracte de depozitare privată organismele care oferă garanții suficiente și care sunt desemnate de autoritățile competente ale statelor membre. Printre organismele respective se numără grupurile de producători și asociațiile acestora în sensul Regulamentului nr. 952/97, cărora li se acordă prioritate.

34 Este necesar să se constate că, sub rezerva respectării cerințelor impuse la articolul 12a din Regulamentul nr. 136/66, atât întreprinderile private, cât și întreprinderile publice, indiferent de structura lor sau de modul de finanțare, pot fi autorizate să încheie contracte în temeiul acestui articol.

35 Prin urmare, trebuie să se răspundă la prima întrebare că o societate pe acțiuni al cărei capital majoritar este deținut de producători de ulei de măsline, de o serie de deținători ai unor prese de ulei și de cooperative ale cultivatorilor de măsline, restul capitalului fiind deținut de entități financiare, poate fi inclusă în noțiunea „organism”, în sensul articolului 12a din Regulamentul nr. 136/66, care poate fi autorizat să încheie contracte de depozitare privată a uleiului de măsline în temeiul articolului menționat, sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute de respectiva dispoziție.

Cu privire la a doua întrebare

36 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere ridică, în esență, problema condițiilor în care poate fi acordată, de către un stat membru, autorizația prevăzută la articolul 12a din Regulamentul nr. 136/66.

37 Trebuie evidențiat de la bun început că articolul menționat nu cuprinde nicio precizare cu privire la natura procedurii naționale de eliberare a unei autorizații pentru un

organism care intenționează să constituie un depozit privat de ulei de măsline. Articolul nu precizează nici calitatea autorității naționale împuternicite să elibereze o astfel de autorizație.

38 Deși dispun, așadar, în materie, de o marjă de manevră în organizarea procedurii de autorizare a depozitării private de ulei de măsline, în sensul articolului 12a din Regulamentul nr. 136/66, statele membre nu se bucură de această prerogativă decât cu condiția respectării obiectivelor și a obligațiilor stabilite de regulamentul menționat.

39 Astfel, autoritatea împuternicită de legislația statului membru să elibereze autorizația trebuie să fie în măsură să efectueze toate verificările utile pentru a se asigura că organismul care a formulat o cerere de autorizație este apt să constituie un depozit privat de ulei cu respectarea dispozițiilor reglementării agricole și prezintă, din acest punct de vedere, suficiente garanții.

40 În plus, în vederea menținerii efectului util al articolului 12a din Regulamentul nr. 136/66, autoritatea abilitată să autorizeze un organism în vederea încheierii de contracte în temeiul articolului menționat trebuie să fie clar identificabilă.

41 Prin urmare, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că „acceptarea din partea statului" de care trebuie să dispună aceste organisme, în sensul articolului 12a din Regulamentul nr. 136/66, poate fi obținută în cadrul unei cereri de dispensă („autorizație") individuală adresate autorităților naționale competente în materia concurenței, cu condiția ca aceste autorități să dispună de mijloace concrete de verificare a capacității organismului care a formulat cererea de a constitui, cu respectarea cerințelor legale, depozite private de ulei de măsline.

Cu privire la a treia întrebare

42 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța națională urmărește să se stabilească, în esență, dacă articolul 12a din Regulamentul nr. 136/66 se opune existenței unui mecanism de achiziționare și de depozitare a uleiului de măsline, instituit și finanțat în mod privat, care nu a fost supus procedurii de autorizare menționate în dispoziția respectivă.

43 În această privință, astfel cum s-a amintit la punctele 31 și 32 din prezenta hotărâre, în cadrul reformei pieței uleiului de măsline, ca urmare a adoptării Regulamentului nr. 1638/98, a fost instituit, prin articolul 12a din Regulamentul nr. 136/66, un regim de ajutoare comunitare pentru încheierea de contracte de depozitare privată a uleiului de măsline.

44 Având în vedere conținutul acestei dispoziții, este necesar să se evidențieze că mecanismul instituit prin articolul 12a din Regulamentul nr. 136/66 se aplică exclusiv în cazul depozitării private care beneficiază de o finanțare comunitară.

45 În schimb, în cazul în care un operator nu urmărește să obțină un sprijin comunitar, depozitarea privată de ulei de măsline nu intră sub incidența Regulamentului nr. 136/66.

46 Așadar, articolul 12a din Regulamentul nr. 136/66 nu poate să se opună instituirii unui mecanism de depozitare privat, finanțat din surse private.

47 Instituirea unui astfel de dispozitiv care nu beneficiază de ajutor comunitar nu trebuie, cu toate acestea, să aibă ca efect sustragerea depozitelor de ulei de măsline de la aplicarea dispozițiilor de drept comunitar și de drept național care reglementează piața uleiului de măsline, precum și de la regulile de concurență.

48 Prin urmare, este necesar să se răspundă la a treia întrebare că articolul 12a din Regulamentul nr. 136/66 nu se opune unui mecanism de achiziționare și de depozitare a uleiului de măsline, instituit și finanțat în mod privat, care nu a fost supus procedurii de autorizare la care se referă dispoziția menționată.

Cu privire la a patra și la a cincea întrebare

49 Prin intermediul celei de a patra și al celei de a cincea întrebări, instanța de trimitere ridică problema întinderii atribuțiilor autorităților naționale competente în materia concurenței în ipoteza în care un acord între întreprinderile care își desfășoară activitatea pe piața națională a uleiului de măsline ar avea repercusiuni la nivel comunitar.

50 În această privință, trebuie amintit că dreptul comunitar și dreptul național în materia concurenței se aplică în paralel, dat fiind că acestea analizează practicile restrictive din perspective diferite. În timp ce articolele 81 CE și 82 CE au în vedere practicile menționate în temeiul restricțiilor care ar putea rezulta prin efectul lor în cadrul comerțului dintre statele membre, legislațiile interne, având la bază rațiuni specifice fiecăreia dintre ele, analizează practicile restrictive numai în respectivul context (a se vedea Hotărârea Milk Marque și National Farmers' Union, citată anterior, punctul 61 și jurisprudența citată).

51 Ținând cont de această aplicare paralelă a dispozițiilor de drept național și a celor de drept comunitar al concurenței, circumstanța că un acord încheiat între întreprinderi care activează în domeniul guvernat de organizarea comună a pieței este de natură să afecteze comerțul dintre statele membre nu poate determina aplicarea exclusivă a dreptului comunitar.

52 Într-adevăr, astfel cum a decis deja Curtea, dat fiind că domeniul de aplicare al regulilor de concurență comunitare nu este identic cu cel al regulilor de concurență naționale, simpla împrejurare că, prin articolul 36 CE și prin Regulamentul nr. 26, legiuitorul comunitar a realizat o conciliere între obiectivele politicii agricole comune și cele ale

politicii comunitare în domeniul concurenței nu are în mod obligatoriu drept consecință faptul că orice aplicare a dreptului național al concurenței ar intra în conflict cu articolul 36 CE și cu Regulamentul nr. 26 (Hotărârea Milk Marque și National Farmers' Union, citată anterior, punctul 66).

53 În ceea ce privește, în mod specific, interpretarea articolului 2 alineatul (2) din Regulamentul nr. 26, astfel cum a evidențiat avocatul general la punctul 87 din concluzii, exclusivitatea competenței Comisiei, abilitate să constate căror acorduri, decizii și practici le este aplicabilă excepția prevăzută la articolul 2 alineatul (1) din regulamentul menționat, nu are drept consecință nici înlăturarea aplicării dreptului național al concurenței.

54 Astfel, articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul nr. 26 nu urmărește decât să indice autoritatea competentă pentru aplicarea dreptului comunitar al concurenței.

55 Cu toate acestea, trebuie amintit că, în cazul în care acționează în domeniul guvernat de organizarea comună a pieței în sectorul în cauză, autoritățile naționale competente în materia concurenței sunt ținute să se abțină de la adoptarea oricărei măsuri care ar fi de natură să deroge de la organizarea comună sau să aducă atingere acesteia (Hotărârea Milk Marque și National Farmers' Union, citată anterior, punctul 94).

56 În plus, în ceea ce privește cazurile care intră nu doar în domeniul de aplicare material al articolului 81 alineatul (1) CE, ci deopotrivă și în domeniul de aplicare al dreptului național al concurenței, autoritățile naționale nu pot adopta o decizie aflată în contradicție cu decizia Comisiei sau să creeze riscul apariției unei astfel de contradicții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 decembrie 2000, Masterfoods și HB, C-344/98, Rec., p. I-11369, punctele 51 și 52).

57 Pe cale de consecință, trebuie constatat că, sub rezerva respectării condițiilor la care se face trimitere la punctele 55 și 56 din prezenta hotărâre, autoritățile naționale competente în materia concurenței sunt abilitate să controleze și, prin urmare, să interzică un mecanism de depozitare a uleiului de măsline instituit și finanțat în afara domeniului de aplicare al articolului 12a din Regulamentul nr. 136/66 și care poate afecta piața comunitară.

58 Având în vedere toate cele de mai sus, trebuie să se răspundă la a patra și la a cincea întrebare că, atât timp cât se abțin, pe de o parte, să adopte orice măsuri de natură să deroge de la organizarea comună a pieței uleiului de măsline sau să aducă atingere acesteia și, pe de altă parte, să adopte o decizie aflată în contradicție cu decizia Comisiei sau să creeze riscul apariției unei astfel de contradicții, autoritățile naționale competente în materia concurenței pot aplica dreptul național al concurenței în cazul unui acord care poate afecta piața uleiului de măsline la scară comunitară.

Cu privire la cheltuielile de judecată

59 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

1) O societate pe acțiuni al cărei capital majoritar este deținut de producători de ulei de măsline, de o serie de deținători ai unor prese de ulei și de cooperative ale cultivatorilor de măsline, restul capitalului fiind deținut de entități financiare, poate fi inclusă în noțiunea „organism”, în sensul articolului 12a

din Regulamentul nr. 136/66/CEE al Consiliului din 12 septembrie 1966 privind organizarea comună a pieţelor în sectorul uleiurilor şi grăsimilor, care poate fi autorizat să încheie contracte de depozitare privată a uleiului de măsline în temeiul articolului menţionat, sub rezerva îndeplinirii condiţiilor prevăzute de respectiva dispoziţie.

2) **„Acceptarea din partea statului" de care trebuie să dispună aceste organisme, în sensul articolului 12a din Regulamentul nr. 136/66, poate fi obţinută în cadrul unei cereri de dispensă („autorizaţie") individuală adresate autorităţilor naţionale competente în materia concurenţei, cu condiţia ca aceste autorităţi să dispună de mijloace concrete de verificare a capacităţii organismului care a formulat cererea de a constitui, cu respectarea cerinţelor legale, depozite private de ulei de măsline.**

3) **Articolul 12a din Regulamentul nr. 136/66 nu se opune unui mecanism de achiziţionare şi de depozitare a uleiului de măsline, instituit şi finanţat în mod privat, care nu a fost supus procedurii de autorizare la care se referă dispoziţia menţionată.**

4) **Atât timp cât se abţin, pe de o parte, să adopte orice măsuri de natură să deroge de la organizarea comună a pieţei uleiului de măsline sau să aducă atingere acesteia şi, pe de altă parte, să adopte o decizie aflată în contradicţie cu decizia Comisiei sau să creeze riscul apariţiei unei astfel de contradicţii, autorităţile naţionale competente în materia concurenţei pot aplica dreptul naţional al concurenţei în cazul unui acord care poate afecta piaţa uleiului de măsline la scară comunitară.**

Semnături